

Lesarabrøv**Dómadagsprædika
P. O. K. Olofssons
og tað heilaga lívið**

TAÐ er ansvekjandi, at ein, sum sigur seg umboða kristnu trúna, og sum er settur í alment starv at boða kristnu trúna, fær seg sjálfan til at standa á kirkjunnar prædikustóli og skíra alt Føroya Fólk yvir ein kamb sum syndarar. Men hetta er júst tað, ið kontroversiellu fuglafjarðapresturin, Peter O. K. Olofsson, gjørdi seinasta sunnudag. Tað mundi neyvan vera ein einasti føroyingur, ið eftir prædikuna kendi seg nóg reinan, at koma gjøgnum evarska líta nálaureygað til himmiríkið, sum P.O.K. Olofsson av sínum eintingum hevur skræddaraseymað til okkara.

Ein hevur hug til at spyrja, eftir hesa dómadagsprædiku, hvar Jesus Kristus bleiv av? Hvar tey grundleggjandi virðini í kristindóminum blivu av? Tað, sum Jesus alla sína ævi prædikaði um, nevniliga fyrigeving syndanna? Hæddir Olofsson í síni dómadagsprædiku gloymt fyrigevingina, sum er sjálvt grundlagið undir okkara kristnu siðalæru? Tað kann væl vera, at eg ikki dugi at endurgeva tað heilagað orðið í Bibliu okkara orðarætt, men mín kristni siðarvur sigur mær, at slíkar dómadagsprædiki, sum Olofsson leggur fyrir dagin, bert hava tað endamálið, at sáa illgitingar, hatir og hevndarhuga í fólk mótevnis sínum medmenniskjum.

Víst áleggur heilaga skriftin okkum, at líva eitt sømligt lív, har vit taka ábyrgd fyrir okkum sjálvum, okkara gerðum, og okkara medmenniskjum. Eisini eiga vit at standa móti teimum freistingum, sum vit mæta á okkara lívsleið, og vit eiga at mæla øðrum til at gera tað sama. Soleiðis gevur Biblián okkum ein rættisnór, at halda okkum til, og tað er henda rættisnór, okkara kristna trúgv byggir á. Eitt moralkodeks, sum vit eiga at líva eftir, men sum í sínum formi bert stingur út í kortið tey mest grundleggjandi boðini, nevniliga at lívið er heiligt, at vit eiga at hjálpa okkara

medmenniskjum, og vit eiga at fyrigeva teimum, ið gera órátt. Hetta seinasta er tað, sum Jesus boðaði og lat lív sitt fyrir. Men hetta er samstundis tann boðskapur, ið mong hava torført við at góðtaka. Menniskjans hevndarhugur er so fast inngrógvinn í okkum, at vit hava torført við at fáa eyguni á fyrigevingina, tá onkur ger okkum órátt.

Í prædiku Olofssons er boðsetningur Jesusar settur til viks, og hann kemur ikki longur í síni viðgerð enn til at siga, hvussu vit øll eiga at líva, og hvussu vit eiga at mæla øðrum til at gera tað sama. Hvørjar avleiðingar tað fær, um vit ikki gera sum hann sigur, tað hongur í leysari luft, men tey flestu vita helst, hvat presturin meinar; nevniliga at vit aftan á deyðan ikki koma í himmiríki, men fara lúkt í ...

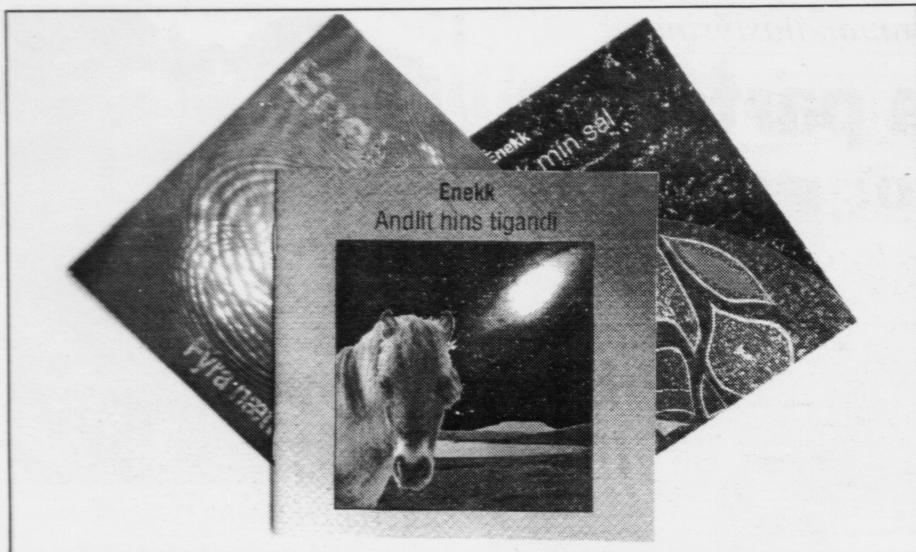
Peter O. K. Olofsson fer so langt í síni prædiku, sum til at skíra fólk, ið líva saman utanfyri hjúnarlag, fyrir syndarar. Vit vita, hvat hann heldur um kvinnuligar prestar, samkynt, hjúnarband, ótrúskap og rúsevnisnýtslu, tí tað hevur hann klárt og greitt alment boðað frá. So mikið frægar er hann kortini, at hann fjalar ikki útyvir sínar áskoðanir. Men hansara áskoðanir verða ikki minni vandamiklar av tí. Tað sum presturin ger, er at undirgrava boðskap Jesusar um náði og fyrigeving, øsa fram hevndarhugin, og leggja í okkum forkvaklaðu og fyrir langari tíð avspøgdu inkvisitónslærna, við sínum eindaleysu viðferð av teimum, ið eru eitt sindur øðrvísir.

Vit kunnu bert fegnast um, at Olofsson ikki livir í ræðsluekjandi inkvisitónstóðini, og at hann ikki brúkar onnur vápn enn orðið í sínum bardaga móti okkara kristnu siðalæru, tí annars høvdu vit ikki verið nóg eftir á lívi í Føroyum, til at mótmæla hansara dómadagsástøði.

Arnbjørn Ólafsson
Dalsgarð

**Lesið eisini
Sosialin
á Netinum**

www.sosialurin.fo



Fáa teir virðisløn hósmorgunin?

Enekk finnur virðini í kvæðunum

Kári Sverrisson, sangari, sangskrivari og guitaristur í Enekk, sum er innstillaður til Tónleikavirðisløn Norðurlandaráðsins, veit ikki rættliga, hvat hann skal halda um virðislønir. Men at vera í sama vási sum Jan Gabarek, er sjálvsagt ein heiður, leggur Kári dent á

NICLAS JOHANNESSEN

– Er tað hósmorgunin, tað verður avgjørt?

Kári Sverrisson, oddamaður í tónleikabólkinum Enekk, veit ikki av, at tað er nú hósmorgunin avgerðin fellur, tá vit práta við hann í telefonini týsdagin.

Men misskil hann ikki. 27 ára gamli eysturoyingurin dylir ikki fyrir, at bara tað at verða innstillaður til virðisløn er ein stórir heiður, hóast hann sigur seg ikki rættliga vita reint hugsónarliga, hvat hann skal halda um virðislønir sum heild. Víst er tað kortini, at Enekk sum fyrsti føroyski bólkurin nakrantíð er innstillaður til Tónleikavirðisløn Norðurlandaráðsins. Hósmorgunin verður kunningjört, hvør vinnarin er.

– Vit vænta ikki at vinna. Vit hava heldur onki gjørt fyrir at vinna. Men bert tað, at vit eru innstillaðir saman við Jan Gabarek er ein heiður. Gabarek hevur verið heimskendur nú í 25 ár. Vit lurtu nóg eftir hansara tónleiki, og eitt sum okkum dámar serliga væl við honum er, at hann spælir við tónleikarum úr øllum heiminum, og hann improviserar nóg. Eg rokni við, at hann fær virðislønina, sigur Kári.

Av øðrum tónleikarum og tónaskildum, ið eru innstillað kunnu nevast Poul Dissing.

Frá poppi til kvæði

Enekk kom inn á føroyska tónleikapallin við einstaka lagnum „Eru vit til?“, sum

var á Amnesty-tónar, ið kom út í 1990. Lagið gjørdist ein landaplága, og serliga var tað eyðkenda røddin og progressivi teksturin hjá unga eysturoyinginum, ið mong heftu seg við. Um hetta mundið var Enekk í sínum tónlistarliga útrykki helst meira poppur enn nakað annað.

Kári Sverrisson sigur, at sum ungur tannáringur var tað serliga Frændur honum dámdi væl. – Mær dámdi eisini væl teirra boðskap, sjálvt um eg sjálvur ikki havi skrivað tekstir á sama hátt.

Ja, tú skrivaði sangin „Morð í Køkinum“ á tykkara fyrstu fløgu „Andlit hins tigandi“. Hetta var ikki vanligur tekstur í føroyskum tónleikahøpi?

– Teksturinn er ræðuligur! Mær dámar hana yvirhøvur ikki, sigur Kári avgjörður í vísir annars á, at teksturin var skrivaður eftir málningi hjá danska listamálaranum Michael Kvium, ið hevði sama heitið, sum sangurinn fekk.

– Tað er helst ofta so, at nóg av tí tú gert, ert tú ikki so glaður fyrir aftan á. Soleiðis havi eg tað ið hvussu er. Men sjálvsagt, tú kasti ikki avnokta tað, sigur Kári.

Hvat Kári so sjálvur heldur um „Morð í Køkinum“, so er tað ein sannroynd, at við fyrstu fløguni vann Enekk sær ein rættliga stóran skara av kanska serliga ungum lurtarum, ið dámdu henda søkjandi fólkatónleikin, ið eisini lat samtíðina sleppa framat.

Næstu fløgurnar hjá Enekk vóru síðan „Ver sterk min sál“, har Kári og eisini keyboardspælarin Óli Olsen høvdu sett lög til yrkingar hjá Janus Djurhuus. Henda fløgan kom út í 1994 og í 97 kom so „Fýra nætur fyrir jól“, har eitt nú eitt spirandi samstarv við bulgarskar tónleikarar rættliga hoyrist aftur í tónleikinum.

Samstundis hevur Enekk sum bólkur flutt seg rættliga nógvs síðani fyrstu fløgu útávína í 1993.

– Vit hava allatíðina ætlað ikki at standa í stað. Tað er neyvan nakað, sum serliga eyðkennir okkum; eg trúgvi, onginn ynskjar at standa í stað. Fyri okkum hevur tað tó merkt, at vit royna at fara djúpri inn í tónleikin.

Kvart tónin sum hvarv
Ahugin fyrir føroysku kvæðunum og skjaldrunum hevur eisini sett sín tyðuliga dám á tónleikin hjá Enekk.

– Ahugin fyrir kvæðunum er bara vorðin størri og størri við tíðini. Tað sigur okkurt við meg.

Hetta hoyrdist eisini til fólkatónleikarastevnuna í summar. Tá framfórði Enekk „Tístramtáttin“ við stórarri manning. Kári og hansara menn høvdu sjálvir arrangerað tóttin. Hetta merkti eisini, at tónleikagongdir, ið teir sjálvir høvdu skrivað, vóru flættadar inn í tóttin.

– Vit fóru gjøgnum kvæðið og royndu at lýsa spenningsarnar í kvæðnum á ymsar hættir. Hetta merkir eis-

ini, at improvisatión hevur rættliga tyðandi leiklut.

Um tú sjálvur skal seta orð á, hvat er tað so, sum er so serligt við eitt nú føroysku kvæðunum?

– Ja, har hava vit eitt nú funnið út av, at um tú lurtar eftir gomlum upptøkum, so finnst nógvir tónar og tónagongdir, ið slettis ikki verða brúkt longur. Tað er stórir munur á at hoyra eina gamla konu syngja í 1960'um og so hoyra eina gamla konu syngja í 90'um.

– Fyrr var eitt lag ikki bara eitt lag. Hvørt hús hevði sítt lag, sín serliga hátt at syngja eitt lag. Tað er júst út frá hesum, at onkur útlendingur fyrr í tíðini staðfesti, at føroyskur kirkjusangur fyrr var ræðuligur. Tað ljóðaði bara sum gangur. Í roynd og veru var tó talan um, at tú kanska hoyrdi 50 lög. Samstundis!

Royrnir tú so eisini at syngja á henda gamla háttin, har tónarnir bara flyta seg ein kvart tóna?

– Ja, tað er avgjørt nakað, sum vit royna at fáa inn í okkara tónleik og improvisatiónir. Eitt nú hevur okkara bassspælarin Agnar Lamhauge fingið undirvising frá einum egyptara í júst at brúka kvart tónar í tónleikinum, sigur Kári Sverrisson.

Til síðst Kári. Hvørjar ætlanir hava tit í Enekk frameftir?

– Fyrrst og fremst at mennast tónlistarliga. Bæði saman. Og eisini hvør í sær.